

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Quinta. De Simplicitate Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

potest; ergo habet etiam infinitam Essentiam; probatur consequentia: Existentia Dei non distinguitur ab ipsius Essentia, ergo si &c. Confirmatur, quidquid potest ex se determinare quamlibet causam ad quemcunque effectum ex infinitis quos producere potest, est causa infinita, sed Deus est huiusmodi, ergo.

IV.

Argumentum in contrarium.

Arguitur: Si esset unum contrarium in rerum natura actu infinitum, verbi gratia, calor nullum sibi contrarium pateretur in rerum natura, & hoc sive formaliter, sive virtualiter contrariaretur illi; ergo si esset bonum aliquod actu infinitum, nil mali esset in universo: consequentia patet à paritate; antecedens ergo probatur, si Sol esset formaliter & virtualiter calidus, nihil relinqueret frigidi in universo, ergo. R. dist. ant. si tale agens ageret ex necessitate nature, concedo ant. si tantum voluntarie & liberè, nego antecedens. Similiter dist. conseq. Itaq; licet Deus sit bonum infinitum & infinitæ virtutis, adeoq; contrarium virtualiter omni malo, tamen quia liberè agit patitur etiam in universo aliqua mala.

V.

Infinitas nihil addit positivum.

Quæres 1. An infinitas Essentialis Dei sit de essentia ipsius, & attributalis de essentia attributorum, seu quod idem est, an infinitas essentialis superaddat aliquid positivum Essentia Divina? R. cum Pontio hic n. 8. quod nihil positivum dicat distinctum ab essentia & ratio est, quia ad nihil serviret huiusmodi entitas positiva, partim cum nihil impediat, quò minus ipsamet Essentia Divina sit re ipsa formaliter infinita.

VI.

Dixi positivum, quia non nego infinitatem addere negationem superioris, verbi gratia, aut alterius entis perfectioris ipsa supra essentiam. Unde dico infinitatem nature Divina, ut dicit positivum, ad quod sequitur negatio illa, quæ importatur, per infinitatem esse rationem particularem Essentia Divina, ut est principium istius negationis & consequenter, quia illa ratio est de Essentia Dei, infinitas secundum omne positivum, quod dicit, est de ipsius Essentia: Quia verò illa particularis ratio Essentia Divina non concipitur per modum infinitatis formaliter, nisi ut concipitur esse entitas exigens, aut habens illam negationem, propterea ipsamet, ut est principium talis negationis, potest vocari modus intrinsecus sui ipsius, ut est absolute conceptibilis sine illa negatione, & quod dico de infinitate essentia, idem dico de infinitate, proportionem servatà, attributorum.

VII.

Conceptus infinitatis est perfectissimus.

Quæres 2. An perfectissimus conceptus, quem de Deo pro hoc statu habere possumus, sit conceptus Entis infiniti? Respondeo cum D. 1. d. 3. n. 7. affirmative: Quia quocumq; alio modo concipimus Deum, nisi concipiat ut infinitus, adhuc dubitare possumus, an esset adhuc aliquid perfectius ipso; ergo nullus alius conceptus est tam perfectus.

VIII.

Est simplicissimus.

Quæres 3. An ille conceptus sit simplicissimus, quem habemus de Deo? Respondeo cum Doct. supra affirmative, quia nil involvit positivum distinctum à conceptu entitatis Essentia Divina, quæ est infinita, sed solum dicit

illam ipsam Essentia entitatem, prout dicit negationem jam dictam.

QUÆSTIO V.

De Simplicitate Dei.

Per simpliciter intelligo id, à

quo Deus formaliter habet negationem compositionis, sive illud sit ipsamet negatio, ut putant RR. sive aliquod positivum, ad quod sequitur talis negatio, ut cum Doctore opinantur Scotista simpliciter Dei esse modum intrinsecum, fundantes se in hoc evidenti discrimine Scoti: Omnis negatio repugnantia (id est quæ necessariò rei competit) præsupponit aliquod positivum ad quod sequitur, aliàs quæro cur necessariò illi rei conveniat & non alteri, sed talis est negatio compositionis in Deo, ergo. Et si quæretur, an illud positivum sit formaliter distincta ab ipsa natura Divina? Respondent negative, quia frustra poneretur ulla alia formalitas distincta ab ipsa Essentia ad fundandam illam negationem, ergo. Confirmatur, natura composita habet esse talis sine ulla formalitate superaddita, ergo & simplex. Et si iterum quæras, quomodo simpliciter possit dici modus intrinsecus Essentia Divina, si non sit formaliter positiva distincta ab ipsa? Respondent quòd dicatur modus intrinsecus, quatenus dicit negationem formaliter, quæ sequitur ex intrinseca ratione Essentia Divina, aut etiam quatenus ipsamet particularis ratio Essentia Divina, cum sit talis nature, ut exgat talem negationem, possit vocari modus ipsiusmet essentia modo prædicto quæstione præcedente, quia est conditio, aut modus Essentia Divina, quòd necessariò habeat talem negationem annexam. Sed quia hæc res est magis curiosa, quam utilis, pro resolutione Quæstionis Adverte, quòd sicut dantur plures compositiones, ut est compositio Physica tam essentialis, quam integralis & accidentalis, & Metaphysica ex diversis formalitatibus, quarum una habet rationem actus, altera potentia, ita etiam dantur plures simplicitates opposita illis compositionibus, nam quòd Physicè non componitur dicitur Physicè simplex, quamvis habeat Metaphysicam compositionem, & quòd Metaphysicè non componitur erit Metaphysicè simplex, quo notato

Dico: Deus est summe simplex, id est, carens omni compositione involveme imperfectionem. Est de fide definita in Conc. Lateran. sub Innocentio III. cap. Firmiter, ubi dicitur tres Personas Divinas esse unam Essentiam, substantiam, seu Naturam omnino simplicem.

Probatur primò Authoritate Sanctorum Patrum, Augustini lib. 3. Confess. cap. 6. Deo simpliciter quidquam non reperitur; & lib. 11. Civit. cap. 10. Iam Deum simplex dicitur, quoniam quod habet, hoc est, excepto, quòd relative quæq; persona ad alteram dicitur: Propter hoc itaq; natura dicitur simplex, cui non sit aliquid habere, quod vel possit amittere, vel aliud sit habere, aliud quod habet. Secundum hoc ergo illa dicuntur simplicia, quæ principaliter, vereq; Divina sunt, quod non aliud est in eis qualitas, aliud substantia, nec aliorum participatione vel Divina, vel sapientia

IV.
D. Bernardus
de simplicitate
Dei probata

sapientia, vel beata sunt. Sanctissimus & Lactantius Bernardus per totum lib. 5. de consideratione & serm. 80. in Cant. nihil magis inculcat, quam summam eius simplicitatem, & quia dignum est & iustum tanti Viri zelum in defendenda simplicitate emulari, hinc textum eius & doctrinam paulo fusius citare & adducere volui, itaque cap. 7. cit. lib. Conf. sic disputat: *Mihi vero non deest, quod cogitem melius ejusmodi Deo tuo. Quæris quid? Mera simplicitas. Verò iudicio, natura simplex multiplici antefertur. Scio, quod ad hæc respondere solent. Non multa inquirunt, sed unam tantum divinitatem, quæ omnia illa sunt, Deus ut sic conferre asserimus. Asseritur ergo est non multiplicem, duplicem Deum, & non ad meum simplex pervenisti, neq. ad id, quo melius cogitari non potest. Tam non est simplex, quod vel uni fuerit obnoxium formæ, quam nec virgo, vel uni cognita virgo. Securum loquor, ne ut quidem, qui vel duplex est, erit meus. Habeo enim meliorem. Ego, quod hunc numero & multiplici anteponeam, sed planè pro simplici spero. Meus Deus ipse Catholicè est. Tam non habet hoc est illud, quam non hæc & illa, est qui est, & non quæ est. Purum, simplex, integer, perfectum, constans sibi, nihil de temporibus, nihil de locis, nihil de rebus trahens in se, nihil ex se deponens in eis, non habens quod ad numerum dividat, non quæ colligat ad unum. Unum quippe est, sed non unitum. Non partibus constat, ut corpus; Non affectibus distat, ut anima; Non formis subsistat, ut omne quod factum est; Sed neq. forma, ut istius visum est. Et post paululum: Non est compositus Deus, merum simplex est. Et ut liquido noveris, quid simplex dicam, idem quod unum. Tam simplex Deus, quam unum est. Est autem unum, & quomodo aliud nihil, si dici possit, misistimus est. Unus est sol, quod non sit alter: Una luna, quod æquè altera non sit. Atq. id quidem Deus, sed plus, quid plus? Unus est etiam sibi. Et hoc vult tibi declarari? Idem est semper, & uno modo. Non sic unum sol, non sic una luna, clamat ut ergo, non esse seipsum sibi. Ille motibus, illa & defectibus suis. Deus autem non modo unum sibi, & in se unum est. Nihil in se, nisi se habet. Non ex tempore alterationem habet, non in substantia alteritatem. Hinc de Eo Boetius. Hoc vere unum, in quo nullus est numerus, nullum in eo aliud præter id, quod est. Neq. enim subiectum fieri potest, forma enim est. Comparat hanc uni omne quod unum dici potest, & unum non erit. Et quia unitas simplicitatis ratio est, omnibus illis locis confirmari potest, ubi Sanctus Patriarcha meram unitatem tribuit, qui plura loca petit, quærit, & inveniet copiosissimè.*

V. Probatur secundo: Omnis perfectio Deo tribuenda est, nisi contrarium ex aliquo capite constet, sed esse omnino simplicem est magna perfectio, ergo: Major est evidens, aliàs Deus non esset omnimodè perfectus; probatur minor, auctoritate S. S. P. P. August. lib. 11. de quantitate animæ dicentis, *Præponendum est, quod omnino dividi non potest, & omni compositione caret, & Anselmi 17. Monologii, omne inquit, simplex, quæ simplex, perfectum est composito, ergo.*

VI. Probatur tertio: Discutendo per omnia genera compositionum, & primò quòd non componatur ex partibus Phisicis sive essentialibus, sive integralibus, aut accidentalibus;

quia si includeret omnes partes realiter distinctas, una posset separari ab altera, & sic posset non esse Deus. Deinde partes illas necessariò dependent ab aliqua causa illas conjungente, seu uniente, & sic non esset causa prima, & consequenter nec Deus, ergo. Quòd verò non componatur ex essentia & existentia illi non necessariò conveniente, aut ex natura singulari & subsistentia, quæ esset complementum, sine quo talis natura esset imperfecta, patet, quia Deus necessariò existit, & natura ipsius est infinite perfecta realiter in omni genere perfectionis competitibilis ipsi, & sic nullo modo dependet ab aliqua causa extrinseca, sed quod sic non dependet, non componitur compositione dicente imperfectionem, ergo.

QUÆSTIO VI.

De immutabilitate Dei.

Quod dixi de simplicitate DEI quantum ad hoc, quòd sit aliquid absolutum, ad quod sequitur negatio compositionis, sic in proposito dico immutabilitatem DEI esse aliquid absolutum, ad quod sequitur negatio mutabilitatis. Esse enim immutabile simpliciter aliud non est, quam esse ex natura sua incapax omni omnino mutationis realis, & sic sub hoc generali attributo immutabilitatis, quod omnia in universum genera mutationum à Deo remouet, comprehenduntur omnes speciales mutationes sub illa contentæ, ut esse impassibilem, inalterabilem, incorruptibilem, ac denique habere totum suum esse inamissibile, & in hac stricta acceptione sic describi potest aliquid immutabile, esse id, quod non potest de novo acquirere, vel perdere aliquid esse reale, seu totale, seu partiale, substantiale, seu accidentale, absolutum, seu respectivum. Hoc præmissis

I.
Quod dictum est de simplicitate dico etiam de immutabilitate.

Dico I. Deus est immutabilis subjective, respectivè ad quascumq. formas reales. Hæc est de fide definita in Lateran. cap. Firmiter, ubi expressè habetur, quòd Deus sit immutabilis, & colligitur ex Script. Malach. 3. Ego sum Deus, & non mutator. Num. 23. Non est Deus quasi homo, ut mutetur, nec ut sicut homo, ut mutetur, Jacobi 1. Apud quem non est transmutatio, nec vicissitudo obambratio. Proverb. 19. Multæ cogitationes in corde viri, voluntas autem Domini in æternum manet.

II.
Deus est immutabilis ad formas.

Probatur Conclusio etiam auctoritate S. Augustini serm. 17. diversorum cap. 3. ubi ait: *Qui est, qui misit me ad vos. Quid est hoc? o Deus, o Domine noster qui vocaris? Est, vocor, dixit; Quid est; est vocor: Quia manes in æternum, quia mutari non possum. Ea enim quæ mutantur non sunt, quia non permanent. Quod enim est, manet. Quod autem mutatur, fuit aliquid, & aliquid erit; & tamen est, quia mutabile est. Ergo incommutabilitas DEI isto vocabulo se dignata est intimare, Ego sum qui sum. Et conc. 2. Pfall. 101. Ego sum. Qui? Qui sum. Hoc est nomen tuum, hoc est totum, quod vocaris. Non esset tibi nomen ipsum esse, nisi quidquid est aliud tibi comparatum, inveniretur non esse verè. Ad illud tam magnum Est, hoc*

III.
Auctoritates Patrum adferuntur.